

Evropska unija je upozorila 20. avgusta da je ostalo još malo vremena za pripremu konferencije UN o klimi u Parizu i pozvala 140 zemalja koje to nisu učinile, da dostave svoje ciljeve za smanjenje emisija ugljen dioksida (CO2). Do sada je 56 zemalja sa udelom od 61% u emisijama CO2 u svetu dostavilo ciljeve ali to neće biti dovoljno da se zagrevanje ograniči do kraja veka na 2 stepena Celzijusa, upozoravaju u Briselu. Prema podacima Američke agencije za okeane i atmosferu (NOAA), juli i prvih sedam meseci 2015. bili su najtopliji na Zemlji od početka merenja temperature 1880. godine.

Evropski komesar za očuvanje klime i energetiku Miguel Arias Kanjete je rekao da će konferencija u decembru u Parizu (COP21) predstavljati "istorijsku prekretnicu i priliku" da se ubrza prelazak na ekonomiju bez emisija CO2, koja neće narušavati klimu.

"Međutim, mogućnosti da ispunimo naš cilj o zadržavanju globalnog zagrevanja ispod 2 stepena Celzijusa se ubrzano sužavaju", rekao je Kanjete 20. avgusta na konferenciji za novinare, organizovanoj 100 dana pred COP21 koji će se održati od 30. novembra do 11. decembra.

Zvaničnica UN za klimu Kristijana Figeres je prošle nedelje upozorila da svet možda neće biti u stanju da ograniči zagrevanje na ispod 2 stepena Celzijusa do kraja veka u odnosu na predindustrijski period.

Kanjete je rekao da je do konferencije ostalo još ukupno 10 dana za tehničke pregovore navodeći da će na pripremnim sastancima u okviru pregovora pod okriljem UN u avgustu i oktobru i dalje morati da se raspravlja o mnogim važnim pitanjima.

O COP21 će se raspravljati i na sastancima Generalne skupštine UN u septembru, Svetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda u oktobru i sastanku G20 u novembru.

Politika potisnula tehnička pitanja

Međutim, pregovori idu sporo, rekao je evropski komesar i dodao da je politička rasprava potisnula tehničke pregovore u drugi plan. "To se mora promeniti", rekao je Kanjete.

Kanjete je ocenio da je nacrt teksta za konferenciju koji je 26. jula predstavljen kao osnovu za razgovore u avgustu, dobro osmišljen, pošto je predlog sporazuma za COP21 odvojen od odluka koje su više tehničke prirode.

On je, međutim, rekao da je taj predlog teksta na 80 strana suviše dug s obzirom da uključuje sve opcije koje su različite zemlje iznele tokom godine.

"O tome će morati da se pregovara. Pred nama je još dosta posla", rekao je Kanjete.

Četvrtina zemalja dostavila ciljeve

Tehnički pregovori moraju teći brže i više zemalja mora izneti svoje planove za smanjenje emisija i, što je najvažnije, moraju biti definisani elementi neophodni za uspeh konferencije u Parizu, rekao je on.

Kanjete je rekao da su za uspeh COP21 potrebno ambiciozni ciljevi za ograničavanje zagrevanja, odnosno smanjenje emisija CO2, i da oko toga moraju da se saglase svi veliki emiteri.

“Više ključnih zemalja G20, poput Argentine, Brazila, Indije, Indonezije, Saudijske Arabije, Južne Afrike i Turske, mora bez odlaganja da predstavi svoje ciljeve”, rekao je on.

Kanjete je istakao da je dobro to što je 56 zemalja čiji je udeo u svetskim emisijama CO2 61%, predstavilo svoje ciljeve za smanjenje tih emisija. On je rekao da to, međutim, neće biti dovoljno da se ostvari cilj da zagrevanje bude ispod 2 stepena.

On je podsetio da je Protokol iz Kjota, sporazum za smanjenje emisija koje je sada na snazi, predviđao obavezujuće ciljeve za samo 36 zemalja čiji je udeo u emisijama 14%.

“Ciljeve za smanjenje nisu dali samo najveći emiteri, poput Kine, EU i SAD već zemlje u Africi, na Karibima i Pacifiku koje su najviše izložene riziku od porasta nivoa mora usled topljenja leda”, rekao je on.

Kanjete je podsetio da EU predstavila u martu vrlo ambiciozan cilj – da smanji za 40% emisije gasova sa efektom staklene bašte do 2030. u odnosu na nivo iz 1990.

Revizija ciljeva na 5 godina

Evropski komesar je istakao da će za uspeh međunarodnih napora biti potrebno da se na svakih pet godina revidiraju ciljevi na osnovu naučnih kriterijuma.

Takođe, ciljevi moraju biti dugoročni, rekao je Kanjete i dodao da je potrebno uključiti i cilj za smanjenje emisija za najmanje 60% do 2050. u odnosu na 2010, i predvideti potpuni prelazak na privredu bez emisija u 2100.

Četvrti preduslov za uspeh jeste da se zemlje obavežu da će sprovesti dogovoreno. “Moramo biti sigurni da će dogovor u Parizu predstavljati dela a ne reči”, rekao je Kanjete i dodao da “nacionalne ciljeve moraju pratiti multilateralni propisi o transparentnosti i odgovornosti”.

Dok EU podržava predlog da ciljevi budu obavezujući, nije tajna da SAD i neke druge zemlje gledaju na to sa neodobravanjem. To je, kako je rekao Kanjete, najteže pitanje u kome za sada nema napretka. “Problem je to što te zemlje nikako da predlože aletarnativne mehanizme koji će garantovati poštovanje ciljeva”, rekao je evropski komesar.

Kanjete je u intervjuu za AFP rekao da je uveren da će biti postignut dogovor u Parizu ali da se postavlja pitanje koliko će ciljevi biti ambiciozni.

On je ocenio da će veliki napredak biti ostvaren ako se na COP21 odredi dugoročni cilj za smanjenje emisija, uspostave propisi za kontrolu sprovođenja ciljeva i mehanizam revizije ciljeva a zemlje dobrovoljno prihvate nove ciljeve.

“O obavezujućem aspektu ciljeva i finansiranja kako bi se pomoglo zemljama u razvoju, biće reči na samom kraju konferencije”, rekao je on.

Samenjenje emisija koje doprinose globalnom zagrevanju može se postići pomoću novih tehnologija i veće upotrebe obnovljivih izvora energije, modernizacijom zastarelih postrojenja i promenom ponašanja potrošača.

Juli 2015. najtopliji mesec ikada

Prema podacima Američke agencije za okeane i atmosferu, ne samo da je juli ove godine bio najtopliji u odnosu na isti mesec u periodu od više od jednog veka već je bio najtopliji u odnosu na sve mesece u periodu 1880-2015, navela je NOAA.

Prosečna kombinovana temperatura na površini kopna i okeana u julu je bila 0,81 stepen Celzijusa viša od proseka u 20. veku (15,8 stepeni), čime je oboren rekord iz jula 1998. godine.

U julu ove godine koji je inače najtopliji mesec u godini u svetu, ove godine je izmerena prosečna globalna temperaturom od 16,61 stepeni.

Temperatura u julu raste u proseku za 0,65 stepeni Celzijusa tokom jednog veka, navela je NOAA.

izvor: euractiv.rs